

Підвищення особистісного статусу студента через мотивацію до збереження здоров'я

ТИЩЕНКО Олена*

кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ

м. Київ, Україна

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4715-7235>

Анотація. У статті висвітлено поняття мотивації до самозбереження психофізичного здоров'я студентів, підвищення «особистісного статусу» студента в педагогічному процесі як цілеспрямований психолого-педагогічний вплив, спрямований на розвиток особистісних якостей молоді, який має на меті формування здатності до особистої самореалізації через мотивацію до збереження здоров'я. Метою дослідження є теоретичне обґрунтування психолого-педагогічних концепцій мотивації до збереження здоров'я та, відповідно, підвищення особистісного статусу студента. Методологічним підґрунтям статті є загальні психолого-педагогічні положення про сутність і розвиток особистості в процесі життєдіяльності, теоретичні положення закономірності розвитку особистості, принцип системного підходу. Ефективна діяльність людини можлива лише через розуміння її мотивації, шлях дослідження пізнання, застосування принципів світогляду до духовної творчості та практики. Методологія підвищення особистісного статусу студента через мотивацію до збереження здоров'я пов'язана з теоретичним осмисленням навчання молодого людиною. Підвищення особистісного статусу студента через мотивацію до збереження здоров'я ґрунтується на гуманістичних принципах, що відображаються у виникненні таких нових понять, як: психолого-педагогічна підтримка, психолого-педагогічний супровід, особистісний образ молодої людини, суб'єктивний досвід особистості. Критеріями виховання є соціальний досвід, позитивні якості особистості. До складу соціального досвіду, крім знань про суспільство, належать знання про різні види соціальної діяльності та способи їх здійснення. Наукова новизна статті полягає у висвітленні впливу сучасного виховання, навчання на мотивацію студента, інтерес до самозбереження здоров'я через мотивацію підвищення особистісного статусу. Окреслено технології формування особистісного статусу студента через мотивацію до збереження здоров'я. Доведено, що підвищення особистісного статусу студента через мотивацію до збереження здоров'я сприяє соціалізації людини в процесі її міжособистісної взаємодії. Позитивно мотивована людина з високим авторитетом сприяє своїми досягненнями розвитку України.

Ключові слова: мотивація; інтерес; педагогічний процес; статус; здоров'я; соціалізація; соціальний досвід; самовиховання.

Історія статті:

Отримано: 26.01.2024

Переглянуто: 29.02.2024

Прийнято: 18.03.2024

Рекомендоване посилання:

Тищенко О. Підвищення особистісного статусу студента через мотивацію до збереження здоров'я. *Юридична психологія*. 2024. № 1 (34). С. 86–92. doi: 10.33270/03243401.86.

*Відповідальний автор

Вступ

В умовах сучасних соціально-економічних перетворень в Україні здоров'я нації повинно належати до рангу пріоритетних ідеалів і національних інтересів. З розвитком суспільства та сучасних технологій змінюється ставлення до цього питання. Саме тому актуальність формування мотивів до самозбереження здоров'я та самоповаги є важливою потребою суспільства, бо систематичні заняття сприяють розвитку основних фізичних якостей, вихованню волі, сміливості, наполегливості, позитивно впливають на зміцнення здоров'я, підвищують розумову працездатність і соціальну адаптацію, унаслідок чого підвищується особистісний статус особи.

Чільне місце у вихованні студента посідає мотивація до збереження здоров'я, що слугує своєрідним критерієм, визначає ставлення до людини як до найвищої цінності. Виховний простір є багатовимірним утворенням умов, через які виявляється вплив усіх факторів виховання й інших чинників на процес становлення, розвитку та самореалізації особистості.

Матеріали та методи

Метою дослідження є теоретичне обґрунтування психолого-педагогічних концепцій мотивації до самозбереження здоров'я, що сприяє, на нашу думку, підвищенню особистісного статусу молодої людини. Методологічною основою статті є загальні психолого-педагогічні положення про сутність і розвиток особистості в процесі життєдіяльності, теоретичні положення сутності та закономірності розвитку особистості, її соціалізації. Методологія формування особистісного статусу та мотивація до самозбереження здоров'я пов'язані з теоретичним осмисленням виховання та навчання.

Результати й обговорення

На сучасному етапі низка наукових досягнень стали підґрунтям для створення системної наукової теорії щодо психологічного збереження здоров'я. Закордонні дослідники соціально-психологічного здоров'я акцентували на його психологічній і психічній складовій, а також на когнітивному сенсі психологічного здоров'я.

Аналіз наукової літератури свідчить про те, що проблему психічного здоров'я науковці передусім вивчають з огляду на розуміння особистості, що складається в межах тієї чи іншої теоретичної концепції особистості. Зокрема це стосується психодинамічної теорії особистості З. Фрейда, індивідуальної теорії особистості А. Адлера, аналітичної теорії особистості К. Юнга, теорії особистості Е. Еріксона, гуманістичної теорії особистості Е. Фромма, соціокультурної теорії особистості К. Хорні, дизпозиціональної теорії особистості Г. Олпорта, структурної теорії рис

особистості Р. Кеттела, теорії типів особистості Г. Айзенка, теорії оперантного навчання Б. Скіннера, соціально-когнітивної теорії особистості А. Бандури, теорії соціального навчання Д. Роттера, когнітивної теорії особистості Дж. Келлі, гуманістичної теорії особистості А. Маслоу, феноменологічної теорії особистості К. Роджерса.

Вагомим значенням в розробці позитивного визначення здоров'я набула концепція психологічного благополуччя (Psychological Well-Being). Науковці акцентували на дослідженні позитивного психологічного функціонування. (Lorenz, 2019). Ця концепція ґрунтується на досягненнях психоаналітичної, екзистенційної, гуманістичної та трансперсональної психології. Сучасні дослідження свідчать, що предметне поле психології здоров'я значно ширше, аніж тільки виконання безпосередньо дій, пов'язаних зі здоров'ям і вдосконаленням людини. Воно полягає в аналізі соціальних відносин, стратегій поведінки, переконань, цінностей, соціальних уявлень, що орієнтують, спрямовують і виправдовують ті чи інші дії, пов'язані зі здоров'ям (Kremen, 2022).

Пошук ефективних шляхів формування здорового способу життя є проблемою міждисциплінарною, тому історіографія з цієї проблеми є широкою. Вона охоплює монографічні та наукові праці, енциклопедичні статті в наукових збірках, підручники, посібники.

Важливим компонентом у структурі навчання самозбереження здоров'я в студентів є питання мотивації. Її можна визначити як складну багаторівневу систему збудників, що містить потреби, мотиви, ідеали, прагнення, установки, емоції, цінності тощо. Цілісність людини здебільшого визначається метою її діяльності. Специфіка людської мотивованої діяльності полягає в тому, що вона завжди є цілеспрямованою. У загальному розумінні мотив – це те, що стимулює людину до певної дії. Мотивація – система спонукань, які зумовлюють активність організму та визначають її спрямованість (Hlavinska, 2022). Самозбереження – активність особи, спрямована на збереження свого життя та здоров'я (запасу фізичної та психодуховної міцності, цілісності та внутрішньої злагоженості), а також досягнутого рівня особистого фізичного, психічного, духовного й професійного розвитку. Здоров'я – динамічний стан повного фізичного, соціального добробуту, а не лише відсутність хвороб і фізичних дефектів (Zalanovska, 2021).

Мотивація студентів до самозбереження свого психофізичного здоров'я – це система спонукань, які зумовлюють активність студентів щодо збереження свого фізичного та психічного здоров'я, самозбереження (Ostapchuk, 2022).

Серед психологічних чинників самозбереження здоров'я особистості учені акцентують на ціннісно-мотиваційних, серед яких виокремлюють мотивацію на дотримання здорового способу життя.

Мотиви можуть бути різними, проте в усіх випадках вони повинні мати позитивний характер. Для педагога важливо знати, які мотиви, інтереси має кожен зі студентів (Omelchenko, 2019). Здебільшого саме мотиви визначають у майбутньому перебіг усього процесу навчання. Вагомим значення набуває керівна та спрямовувальна роль викладача, а саме: він через вибір правильної мотивації забезпечує необхідні умови для успішних занять, організовує молодь, стимулює пізнавальну діяльність, навчає правильно застосовувати свої знання й уміння в повсякденному житті (Demianchuk, & Marchuk, 2018). Одним з основних компонентів мотивації є інтерес. Інтерес – це усвідомлене позитивне ставлення до чогось, що спонукає людину виявляти активність до пізнання об'єкта, який її цікавить. До поняття інтересу належать уявлення про об'єкт, почуття задоволення, що викликає об'єкт, ставлення до вольових зусиль. Зі свого боку, для інтересів характерна спрямованість (виокремлюють матеріальні, духовні, інтелектуальні, суспільні, пізнавальні та інші інтереси) і вибірковість. Умовно чинники мотивації студентів можна об'єднати в такі групи: особистісні, соціальні, політичні.

Духовні інтереси розвиваються найбільш ефективно, коли існує можливість їх задоволення. У зацікавленості виявляються основні мотиви й рухомі сили соціального суб'єкта, суспільства. Саме за їх наявністю та змістом можна робити висновок про всебічний як фізичний, так і інтелектуальний інтерес викладача (Mahdysiuk, & Prytko, 2020). Інтелектуальні інтереси – це знання предмета й методики, культурний світогляд, розуміння студентів. У роботі зі студентами бажано спиратися на інтерес, який може підсилити мотиви й заохотити до вивчення та впровадження дисциплін щодо збереження здоров'я. Виховання в студентів інтересу до будь-якої діяльності суттєво залежить від впливу на їхню інтелектуальну, емоційну й мотиваційну сфери викладача (Omelchenko, 2019).

Сучасне виховання повинно сприяти мотивації, інтересу до самозбереження здоров'я, розробці технологій формування особистісного статусу студента через мотивацію до збереження здоров'я.

Підвищення особистісного статусу студентської молоді потребує високої емоційної культури педагогів, повсякчасної корекції педагогічного процесу, яка пробуджує позитивні емоційні враження, забезпечує загальний добробут студента в колективі.

Формування високого особистісного статусу є тривалим і багатоплановим процесом, результатом якого є добровільне, усвідомлене визнання студента однокурсниками як шанованої особистості, якій вірять, яку цінують і беруть з неї приклад (Okhrimenko, 2023). Натомість особистісний статус є особистісним самоздійсненням.

У формуванні особистісного статусу студентської молоді слід акцентувати на безперервності, динамічності, сталості руху внутрішнього життя молоді в колективі, їх думок, почуттів, ставлення до себе. Такий стан не тільки позитивно впливає на повсякденну взаємодію суб'єктів, а й змінює їхню позицію та них самих у найкращому самовираженні (Demianchuk, & Marchuk, 2018).

Існує цілеспрямований відбір доцільних форм і методів пізнавальної роботи для прискорення зростання статусного рівня студентів.

У пізнавальній роботі можна виокремити такі пріоритетні напрями: виховання вітчизняної інтелектуальної еліти та розвиток позитивної мотивації до професії; збереження кращих традицій університету й інституту; популяризація вищих навчальних закладів, пошук і розробка власних духовних цінностей і традицій, розвиток корпоративної культури студентів і викладачів; розвиток активної діяльності органів студентського самоврядування як громадянської школи майбутнього фахівця; сприяння творчому самовиявленню майбутніх фахівців у позанавчальній діяльності художньо-естетичного спрямування, що забезпечує свободу вибору, набуття досвіду естетичного спілкування (Hlavinska, 2022).

Психологічними особливостями формування такої особистості є гуманні стосунки, стимулювання та заохочення благородних вчинків, збагачення колективної життєдіяльності, плідне й різномічне самовираження особистості студента в колективі (Fedorenko, 2019).

З метою дослідження психологічних особливостей мотивації студентів було обрано 29 респондентів. За кожною методикою складено анкетні листи й інструкції. Дослідження проводилося з дотриманням конфіденційності та за персональною згодою респондентів.

Для досягнення мети було обрано три діагностичні методики: методика «Незакінчені речення» (Сакса і Сіднея), тест Люшера (на нашу думку, тест колірних виборів є особливо продуктивним щодо дослідження емоційної сфери особистості), тест «Автопортрет».

Відбувалися й індивідуальні бесіди з кожним учасником, у процесі яких визначено, що інтерес до збереження здоров'я, підвищення особистісного статусу існує, але його потрібно удосконалити, зробити стійкішим.

Викладання студентам дисципліни «Психологія здоров'я» сприяло поставленій меті. Адже було акцентовано на дослідженні та систематизації критеріїв психологічного здоров'я, науковому обґрунтуванні та запровадженні психопрофілактичних і корекційних засобів для забезпечення психологічного здоров'я різних верств населення. Вивчення дисципліни ґрунтується на загальних знаннях філософії, соціології, біологічних наук, соціального (суспільного) здоров'я. З циклу психологічної підготовки підґрунтям вивчення є історія психології, психологія особистості,

диференційна психологія, психологія розвитку, психофізіологія, дитяча та вікова психологія, соціальна психологія, психогігієна. Викладання дисципліни «Психологія здоров'я» – це цілісність специфічного, освітнього, наукового та професійного внеску психології як дисципліни в промоцію та підтримання здоров'я, запобігання й лікування хвороб, розпізнавання етіологічних і діагностичних корелятивів здоров'я, хвороби та подібних дисфункцій, а також в аналіз й оптимізацію системи охорони здоров'я і формування оздоровчої політики. Вивчення дисципліни сприяє опановуванню знаннями щодо психологічних чинників формування здорового способу життя (Kiselova, 2019). Сподіваємося, що в результаті вивчення зазначеного курсу студенти знатимуть історію світової та вітчизняної психології здоров'я, її сучасний стан в Україні, перспективи розвитку, методи дослідження психології здоров'я, прикладні можливості, профілактичну спрямованість, сучасні психологічні теорії стресу, актуальні проблеми клінічної психології, залежність здоров'я людини від способу її життя, стану довкілля.

По закінченню вивчення дисципліни «Психологія здоров'я» проведено дослідження з використанням зазначених методик, організовано індивідуальні бесіди з респондентами – студентами. З'ясовано, що мотивація до збереження власного здоров'я стала більш усвідомленою, підвищилося прагнення до формування особистісного статусу (Shevchenko, 2019). Результати бесід, анкетувань свідчать про те, що інтерес до збереження здоров'я відбувається шляхом опанування знаннями, уміннями, що задовольняють потреби, відповідають мотивам, створюють позитивний настрій. Завдяки отриманим знанням студенти зможуть розв'язувати діагностичні завдання, опанувати методи психопрофілактичної, психокорекційної та реабілітаційної діяльності, психології здоров'я, здійснювати аналіз психологічних чинників, пов'язаних зі здоров'ям, використовувати знання моделей позитивної поведінки для розробки програм формування мотивації здорового способу життя тощо (Kaliuha, 2022).

У результаті проведеного аналізу отриманих результатів, методик і бесід, можна зробити висновок, що опанування навчальним матеріалом, розвиток і виховання особистості в процесі навчання відбувається за умови вияву її активності в навчально-пізнавальній практиці, підвищення її особистісного статусу.

Особистісний статус – становище, яке людина обіймає в малій або первинній групі, залежно від того, як її оцінюють за індивідуальними якостями.

У ситуаціях досягнення успіху в будь-якій колективній справі кожний її учасник, завдяки закономірності групової динаміки, підіймався на вищий щабель свого статусного положення серед студентського колективу. Визначення

особистісного статусу актуально тому, що від нього може залежати майбутнє життя молоді людини (Demianchuk, & Marchuk, 2018).

Підґрунтям формування інтересу до дисципліни «Психологія здоров'я» є принцип побудови педагогічного процесу свідомості й активності студентів. Його зміст полягає в тому, що якщо студент розуміє сутність поставленого завдання та зацікавлений у його розв'язанні, то це прискорює процес навчання, підвищує інтерес до знань (Korniiak, 2020). Навчання ґрунтується на отриманні задоволення від самого процесу опанування всією сукупністю знань, новизні навчального матеріалу, використанні яскравих прикладів і фактів у процесі викладу нового матеріалу, історизмі, демонстрації практичного застосування знань у зв'язку з життєвими планами й орієнтаціями студентів, використанні нових і нетрадиційних форм, наприклад, проблемне, евристичне навчання, навчання з комп'ютерною підтримкою, застосування мультимедіа, використання інтерактивних комп'ютерних засобів, рецензування відповідей, участь у дискусіях й обговореннях, відстоювання власної думки.

Ефективний результат дають тренінги, спрямовані на самозбереження психофізичного здоров'я студентів. Вони повинні містити як загальну інформацію про цінність психофізичного здоров'я, так і конкретні вправи, спрямовані на розвиток позитивної мотивації до самозбереження свого здоров'я, а також вправи з самоаналізу, саморегуляції, усвідомлення власної цінності (Romaniv, & Pishak, 2021). Дослідники наводять ще такі принципи: науковості та доступності інформації відповідних знань, превентивності, системності та наскрізності, інтегративності, неперервності та практичної цілеспрямованості, плюралізму та дисперсності, динамічності й відкритості (Bondarenko, Danylchenko, Khudiakova, & Krynets, 2019).

Важливою умовою ефективності процесу навчання щодо збереження здоров'я є формування в студентів мотивації до занять, моральних переконань. Усе це позитивно впливає на підтримання настрою, позитивних емоцій, підвищення особистісного статусу (Hilton, & Johnston, 2017).

Завдання викладача – зацікавити студента предметом, а також сформувати уявлення про власне здоров'я. Взаємодія викладача й студента повинні бути креативними, комунікативними. На думку професора О. Кудерміної, саме в комунікації, спілкуванні виконуються відповідні комунікативно-когнітивні завдання (Kudermiina, 2011).

Висновки

Узагальнення вищевикладеного дає підстави вважати, що в українській науковій літературі наявні принципи та критерії розвитку позитивної мотивації самозбереження здоров'я студентів і методи, які можна використати для розвитку цієї

мотивації, що сприяють самоповазі та, відповідно, підвищенню особистісного статусу особи в студентському колективі.

Розвиток мотивації студентів до самозбереження психофізичного здоров'я має здійснюватися на особистісному, соціальному та державному рівнях. Основними чинниками мотивації самозбереження здоров'я студентів, на нашу думку, є: особистісні цінності студентів і ставлення до здоров'я, освіченість, поінформованість, рівень свідомості, зокрема, вірогідність і достовірність інформації про засоби та методи самозбереження здоров'я, загальнодержавна пропаганда (Kovalska, & Bohadorova, 2021).

Для ефективного розвитку позитивної мотивації до самозбереження здоров'я важливим є дотримання низки принципів, а саме: науковості та доступності, превентивності, системності та гуманізму.

Ефективним методом розвитку мотивації самозбереження здоров'я студентів є дисципліна, тренінги, конкретні вправи, бесіди з викладачем, позитивні приклади, спрямовані на розвиток позитивної мотивації.

У процесі дослідження з'ясовано критерії формування позитивної мотивації здорового

способу життя студентів, а саме: прагнення до фізичної досконалості, наявність саморегуляції, адекватна доброзичливість у ставленні до людей, самовиховання, самореалізація, самовдосконалення у соціумі.

Показниками високо особистісного статусу студента є мобільність, відповідальність, патріотична свідомість, дисциплінованість, особиста гідність, сміливість у прийнятті рішень, розуміння ситуації, висока працездатність, прагнення бути кращим і досконалим, орієнтація на успіх, комунікабельність, здатність установлювати контакти, повага оточення.

Таким чином, сфера психолого-педагогічного виховного простору є ширшою, ніж система освіти, і охоплює та об'єднує різні напрями суб'єктів суспільства. Мотивація до збереження здоров'я студентів формує авторитет у студентської аудиторії, підвищує особистісний статус студентів, потребує від педагогів високої емоційної культури, постійної корекції педагогічного процесу, яка пробуджує позитивні емоційні враження, забезпечує загальний добробут студента в колективі.

References

- [1] Bondarenko, V., Danylchenko, V., Khudiakova, N., & Krynets, O. (2019). Methodological approaches to professional training of future patrol officers. *Pedagogical Innovations: Ideas, Realities, Perspectives*, 2, 80-88. doi: 10.32405/2413-4139-2019-2-80-88.
- [2] Demianchuk, A.S., & Marchuk, O.O. (2018). Elucidation of problems of patriotic education young people in the works of famous Ukrainian teachers. *Collection of scientific works of the International University of Economics and Humanities named after Academician Stepan Demyanchuk*, 1(19), 10-15. doi: 10.5072/zenodo.218443.
- [3] Fedorenko, O.I. (2019). Diagnostics of national-patriotic upbringing of students of 5-6 grades of secondary schools. *Collection of scientific works of the Uman State Pedagogical University*, 4, 156-169. doi: 10.31499/2307-4906.4.2019.200199.
- [4] Hilton, C.E., & Johnston, L.H. (2017). Health psychology: It's not what you do, it's the way that you do it. *Health Psychology Open*, 4(2). doi: 10.1177/2055102917714910.
- [5] Hlavinska, O. (2022). Personal sovereignty as a prerequisite for the formation of self-esteem in youth. *Psychology: reality and prospects*, 18, 65-72. doi: 10.35619/praprv.v1i18.289
- [6] Kaliuha (2022). O.Yu. Tender features of communication in youth. *Actual problems of psychology in educational institutions*, 1, 136-141. doi: 10.31812/psychology.v1i.7581.
- [7] Kiselova, A.V. (2019). Peculiarities of conforming behavior in youth. *Actual problems of psychology in educational institutions*, 9, 243-248. doi: 10.31812/psychology.v9i0.3748.
- [8] Korniiak, O. (2020). Communicative means of psychological support of the teacher's professional self-realization. *Psycholinguistics in a Modern World*, 15, 132-136. doi: 10.32840/1992-5786.
- [9] Kovalska, N.M., & Bohadorova, L.M. (2021). Peculiarities of business communication in the educational environment: psycho-pedagogical aspect. *Pedagogical Almanac*, 46, 132-139. doi: 10.37915/pa.vi46.119.
- [10] Kremen, V. (2022). The philosophy of Grigory panna in the context of anthropocentrism. *Bulletin of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine*, 2. doi: 10.37472/v.naes.4202.
- [11] Kudermina, O. (2011). Psychological features of professional communication of subjects of law enforcement activity. *Problems of modern psychology*, 12, 538-547. doi: 10.32626/2227-6246.2011-12.%25p.
- [12] Lorenz, H. (2019). *Plato on the Soul. The Oxford Handbook of Plato* (2nd ed.). G. Fine (Eds.). Oxford University Press. doi: 10.1093/oxfordhb/9780190639730.013.22.
- [13] Mahdysiuk, L., & Prytko, I. (2020). Psychological features of the manifestation of loneliness in youth. *Psychology: reality and prospects*, 14, 136-143. doi: 10.35619/prap_rv.vi14.162.

- [14] Okhremenko, K. (2023). The specificity of the educational process in the aspect of health care. *The specifics of the educational process in the aspect of health care: materials of the International of science practice conference* (pp. 305-307). Kharkiv.
- [15] Omelchenko, M.S. (2019). The problem of formation of professional consciousness of the individual at the stage of professional choice. *Psychological Journal*, 5(10), 131-142. doi: 10.31108/1.2019.5.10.
- [16] Omelchenko, T. (2019). Experimental study of personal self-development of future practical psychologists. *Psychological Prospects Journal*, 34, 194-205. doi: 10.29038/2227-1376-2019-34-194-205.
- [17] Ostapchuk, M.V. (2022). Choice of mental protection mechanisms in youth and adulthood. *Actual problems of psychology in educational institutions*, 2, 108-113. doi: 10.31812/psychology.v2i.7518.
- [18] Romaniv, L.V., & Pishak, O.V. (2021). New approaches to the formation of health-care motivation of student youth. *Grail of Science*, 10, 426-430. doi: 10.36074/grail-of-science.19.11.2021.104.
- [19] Shevchenko, A. (2019). The relationship between social desirability and value orientations in youth. *Theoretical and applied problems of psychology*, 3(50), 2, 146-157. doi: 10.33216/2219-2654-2019-50-3-2-146-157.
- [20] Zalanovska, L.I. (2019). Psychological and pedagogical aspects of the formation of tolerance to work in an inclusive education. *Psychological journal*, 3, 180-193. doi: <https://doi.org/10.31108/1.2019.3.23.12>.

Список використаних джерел

- [1] Bondarenko V., Danylchenko V., Khudiakova N., Krymets, O. Methodological approaches to professional training of future patrol officers. *Pedagogical Innovations: Ideas, Realities, Perspectives*. 2019. No. 2. P. 80–88. doi: 10.32405/2413-4139-2019-2-80-88.
- [2] Дем'янчук А. С., Марчук О. О. Висвітлення проблем патріотичного виховання молоді у працях відомих українських педагогів. *Збірник наукових праць Міжнародного економіко-гуманітарного університету імені академіка Степана Дем'янчука*. 2018. № 1 (19). С. 10–15. doi: 10.5072/zenodo.218443.
- [3] Федоренко О. І. Діагностика національно-патріотичної вихованості учнів 5–6 класів загальноосвітніх шкіл. *Збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету*. 2019. № 4. С. 156–169. doi: 10.31499/2307-4906.4.2019.200199.
- [4] Hilton C. E., Johnston L. H. Health psychology: It's not what you do, it's the way that you do it. *Health Psychology Open*. 2017. No. 4 (2). doi: 10.1177/2055102917714910.
- [5] Главінська О. Особистісна суверенність як передумова формування самоцінності в юнацькому віці. *Психологія: реальність і перспективи*. 2022. № 18. С. 65–72. doi: 10.35619/praprv.v1i18.289.
- [6] Калюга О. Ю. Тендерні особливості спілкування в юнацькому віці. *Актуальні проблеми психології в закладах освіти*. 2022. № 1. С. 136–141. doi: 10.31812/psychology.v1i.7581.
- [7] Кісельова А. В. Особливості конформної поведінки у юнацькому віці. *Актуальні проблеми психології в закладах освіти*. 2019. № 9. С. 243–248. doi: 10.31812/psychology.v9i0.3748.
- [8] Корніак О. Комунікативні засоби психологічного супроводу професійного самоздійснення викладача. *Psycholinguistics in a Modern World*. 2020. № 15. С. 132–136. (Серія «Психологія»). doi: 10.32840/1992-5786.
- [9] Ковальська Н. М., Богадьорова Л. М. Особливості ділового спілкування в освітньому середовищі: психолого-педагогічний аспект. *Педагогічний Альманах*. 2021. № 46. С. 132–139. (Серія «Психологія»). doi: 10.37915/pa.vi46.119.
- [10] Кремень В. Філософія Григорія Панні в контексті антропоцентризму. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2022. № 2. doi: 10.37472/v.naes.2022.4202.
- [11] Кудерміна О. І. Психологічні особливості професійного спілкування суб'єктів правоохоронної діяльності. *Проблеми сучасної психології*. 2011. № 12. С. 538–547. (Серія «Психологія»). doi: 10.32626/2227-6246.2011-12.%25p.
- [12] Lorenz H. Plato on the Soul. *The Oxford Handbook of Plato*. 2nd ed. / Edited by G. Fine. Oxford University Press, 2019. P. 505–529. doi: 10.1093/oxfordhb/9780190639730.013.22.
- [13] Магдисьок Л., Притка І. Психологічні особливості прояву самотності у юнацькому віці. *Психологія: реальність і перспективи*. 2020. № 14. С. 136–143. doi: 10.35619/prap_rv.vi14.162.
- [14] Охременко К. Специфіка виховного процесу в аспекті здоров'я-збереження. *Специфіка навчально-виховного процесу в аспекті охорони здоров'я*: матеріали Міжнар. наук. практ. конф. (Харків, 18–19 трав. 2023 р.). Харків, 2023. С. 305–307.
- [15] Omelchenko M. S. The problem of formation of professional consciousness of the individual at the stage of professional choice. *Psychological Journal*. 2019. No. 5 (10). P. 131–142. doi: 10.31108/1.2019.5.10.
- [16] Omelchenko T. Experimental study of personal self-development of future practical psychologists. *Psychological Prospects Journal*. 2019. No. 34. P. 194–205. doi: 10.29038/2227-1376-2019-34-194-205.

- [17] Остапчук М. В. Вибір механізмів психічного захисту у юнацькому та зрілому віці. *Актуальні проблеми психології в закладах освіти*. 2022. № 2. С.108–113. doi: 10.31812/psychology.v2i.7518.
- [18] Романів Л. В., Пішак О. В. Нові підходи до формування мотивації здоров'я збереження студентської молоді. *Грааль науки*. 2021. № 10. С. 426–430. (Серія «Педагогіка»). doi: 10.36074/grail-of-science.19.11.2021.104.
- [19] Шевченко А. Зв'язок соціальної бажаності та ціннісних орієнтацій у юнацькому віці. *Теоретичні і прикладні проблеми психології*. 2019. № 3 (50). Т. 2. С. 146–157. doi: 10.33216/2219-2654-2019-50-3-2-146-157.
- [20] Залановська Л. І. Психолого-педагогічні аспекти формування толерантності до праці в інклюзивна освіта. *Психологія особистості*. 2019. № 3. С. 180–193. (Серія «Психологія»). doi: 10.31108/1.2019.3.23.12.
-

Increasing the Student's Personal Status Through Motivation to Maintain Health

TYSHCHENKO Olena

PhD in Pedagogy,

Associate Professor of the Department of Legal Psychology of the National Academy of Internal Affairs

Kyiv, Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4715-7235>

Abstract. The article highlights the concept of motivation to self-preservation of students' psychophysical health. Increasing the "personal status" of the student in the pedagogical process as a purposeful psychological and pedagogical influence aimed at the development of personal qualities of young people, which aims to form the ability for personal self-realization through motivation to preserve health. The purpose of our research is the theoretical substantiation of psychological and pedagogical concepts of motivation to maintain health and, because of this, increase the personal status of the student. The methodological basis of the article is general psychological and pedagogical provisions about the essence and development of personality in the process of life, theoretical provisions of the essence of the regularity of personality development, the principle of a systemic approach. The effective activity of a person is possible only through the understanding of his motivation, the path of cognitive research, the application of worldview principles to spiritual creativity and practice. The methodology of increasing the student's personal status through motivation to preserve health is related to the theoretical understanding of learning by a young person. The scientific novelty of the article lies in highlighting the impact of modern education, training on student motivation, interest in self-preservation of health and, through motivation, increasing personal status. Technologies for the formation of a student's personal status through motivation to maintain health. Conclusions. Increasing the student's personal status through motivation to preserve health contributes to the socialization of a person in the process of interpersonal interaction. A positively motivated person with high authority contributes to the development of Ukraine with his achievements.

Keywords: motivation; interest; pedagogical process; status; health; socialization; social experience; self-education.